

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. Măcelarilor Nr. 45.
Serisori nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Monarhia noastră și războiul.

Sibiu, 30 Octomvrie n.

Lumea politică s'a înșelat amar în presupunerile ei și în așteptările legate de armata turcească. Se credea în general, că armatei turcești are să-i fie numai o jucărie respingerea atacurilor îndreptate în contra ei din partea celor patru state mici balcanice, — pecând adevărul e, că Turcii trebuie să sufere mereu înfrângeri dureroase și rușinoase. S'a dovedit, că armata turcească nu mai e cea de odinioară: vitează și fanatică, căci îi lipsește organizația, disciplina, însuflețirea. S'au întâmplat și astfel de cazuri în războiul care decurge acum pe teritoriul Turciei, că armata turcească s'a retras, a fugit din fața dușmanului, fără a intra în luptă deschisă cu el, ba chiar și fără a-l fi văzut măcar!

Natural, că între astfel de împrejurări și aceia cari simpatizau cu Turcii, încep să-și peardă simpatiile pentru ei, și iarăși natural, că pe lângă o astfel de stare a lucrurilor, puterile mari europene nu se mai pot gândi la menținerea statului quo în Balcani, ci la împărțirea Turciei. Și numai întrebarea, că cum are se fie împărțită Turcia, le mai face bătae de cap!..

Din acest cum însă ușor se poate naște conflict între puterile mari europene, pentru că altele sunt interesele unora, și altele ale altora. Și dreptate mare poate avea ziarul englez „Daily Telegraph” când spune, că nici odată nu am stat atât de aproape de războiul european, ca tocmai acum.

În situația aceasta, atât de critică, aceea ce ne interesează pe noi este, că monarhia noastră ce atitudine va lua în fața întâmplărilor din Balcani? Sigur, că ministrul nostru comun de externe va face nouă declarațiuni în privința aceasta, în delegațiuni, imediat după ce-și vor în-

cepe acestea activitatea, dar și până atunci ținem de necesar să dăm declarațiunile, pe cari le-a făcut ministrul president austriac Stürgkh în senatul imperial dela Viena, în ședința de Marți.

În urma unor interpelări, ministrul president austriac a spus adevărul la începutul ședinței de Marți a senatului imperial, că de directivă au se servească declarațiunile făcute în ultimele delegațiuni de către ministrul de externe, declarațiuni, prin cari a fost constatat caracterul politice externe a monarhiei noastre ca stător în consonanță cu tradițiile nestrămutate de zeci de ani, — caracter care este și astăzi tot atât de *pacif*. A spus apoi domnul Stürgkh cam următoarele:

„Monarhia austro-ungară a practicat aceste tendințe practice și atunci, când a fost vorba de a preveni complicațiunile războinice din Balcani. În fața situațiunii create prin deschiderea ostilităților, ministrul nostru de externe va căuta în strâns acord cu aliații noștri și în acord continuu cu toate celelalte puteri, să concure la momentul prielnic pentru ca conflictul să fie în curând sfârșit. Rezultatele schimbărilor de vederi urmate până în prezent dau dreptul de a spera, ca aceste silințe să fie încoronate de izbândă, și că se va reuși a se salva pentru monarhie binefacerile păcii și în viitor.”

Față de dorințele exprimate prin interpelarea social-democraților, ca să se exercite o influență asupra guvernului comun în sensul de a se menține pacea în orice caz, ministrul-președinte relevă din nou, că ministrul de externe nu urmărește de sigur nici un scop agresiv. Totuși „în genere trebuie observat, fără privire la o situațiune oarecare, că principiul menținerii păcii în orice caz și cu orice preț nu poate constitui baza politice unei mari puteri europene, care fiind inspirată de gân-

durile cele mai pacifice, are de grije în mod legitim să-și apere interesele legitime.”

În ce privește svonul despre o pretinsă mobilizare în interior, ministrul-președinte din Austria a declarat în modul cel mai categoric, de acord cu cercurile competente militare, că până în prezent nu s'a ordonat nici întărirea efectivului de pace, cu atât mai puțin s'ar fi luat deci măsuri mai mari, cari să aibă caracterul unei mobilizări.

Înțelegem deci din declarațiile acestea, că monarhia noastră *voeste pacea*, că prin factorii săi chemați *lucrează pentru menținerea păcii*, — dar nu poate garanta o menținere a păcii „în ori ce caz și cu ori ce preț”. Atarnă deci dela întorsătura pe care o vor lua lucrurile atitudinea monarhiei noastre față cu evenimentele din Balcani! Mai pe scurt: dela felul, cum se vor putea înțelege diplomații, ca să fie împărțită Turcia?!

Din parlament. N'a fost gălăgie Mercuri în dieta țării, și nu a fost concert, cu tobe, trâmbițe și fluerițe, pentru că s'au luat măsuri, ca cei escuși dela ședințele dietei să nu poată intra în parlament. Au fost opriri la intrare, de poliție și mișie. S'a protestat din partea lor, apoi s'au retras toți, și cei neosluși, cu excepția a doi-trei, cari se aflau deja în sala de ședințe a dietei. Ședința dietei s'a deschis la 10 și jumătate. S'a citit rescriptul preafalt despre convocarea delegațiunilor în sesiune nouă, iar deputatul Kammener a făcut propunere referitoare la alegerea unei comisiuni de 21, pentru reorganizarea regulamentului de oasă. Motivarea propunerii se va face în ședința proxima. A luat apoi cuvântul contele Andrássy și a rostit un rechisitor la adresa guvernului, a majorității și a contelui Tisza, pentru procedura lor față de opoziție. A răspuns cu efect contele Tisza și ministrul president Lukács, camera a aplaudat, contele Andrássy a părăsit sala, și ședința s'a înțis.

Mercuri d. a. la orele 4 și jumătate iarăși ședință. În jurul parlamentului coridon de miliție, poliție, jandarmerie. Opo-

ziția absentează. Deputatul Kammener își motivează propunerea făcută înainte de amiază. Se pune la ordinea zilei pentru ședința de ieri, Joi, ținută la orele 10 dim. asemenea în absența opoziției. S'a primit propunerea lui Kammener, și a rămas, ca comisiunea de 21 să se aleasă de ată dată. Ministrul president Lukács a prezentat apoi un proiect de lege, despre *crearea gardei parlamentare, organizată militar*. Dieta a luat în urmă vacanță, până după închiderea sesiunii delegațiunale.

Manifest. Opoziția unită din dieta țării a adresat un manifest națiunii maghiare, în care protestează în contra procedurii ce se urmează față de ea din partea guvernului, a majorității și a contelui Tisza, cere delăsturarea lui Tisza și a primministrului Lukács, declară de ilegală dieta și delegațiunea maghiară, apoi de nu'e și neavenite toate concluziile lor.

Noul guvern român.

După ce Duminecă, 14/27 Octomvrie, la orele 6 și jum. seară, miniștrii noi ai României au prestat jurământul, M. S. Regele Carol li-a ținut o scurtă alocuțiune, în care li-a zis:

„Salut formarea noului guvern cu deosebită satisfacție, mai ales în împrejurările grave prin cari trecem. Aceste împrejurări ne impun datoria de a lua hotărâri importante, cari trebuie să fie aprobate și susținute de opinia publică, și numai un guvern tare, întemeiat și pe încrederea țării, poate avea această aprobare.

Din ferioare s'a constituit un asemenea guvern. Dela începutul războiului, toate privilegiile sunt îndreptate spre noi și România a câștigat un prestigiu și mai mare în vederea rolului însemnat ce-l va avea. Să lăsăm dar certurile interne, și să ne ocupăm de situația politică a țării, care este foarte grea, însă ori care ar fi cerințele ei, puterea noastră militară e în stare să le îndeplinească.”

Luni dimineața s'a ținut apoi consiliu de miniștri la palat, sub președinția M. Sale Regelui Carol. Despre rezultatul confăturilor s'a dat următorul comunicat:

„Discutându-se în consiliul de miniștri situația externă și eventualitatea necesității unei mobilizări a României, s'a hotărât, ca deocamdată să nu se facă nici un fel de mobilizare.”

FOIȘOARĂ.

Monografia școlii elementare populare gr. ort. rom. din Măgoaja

de Gavril Hango, presbiter.
(Fine).

Vasile Andreiu, fiul preotului din Corneni, care a funcționat în mod definitiv în anii școlari 1875/6—1878/9. Are trei clase gimnaziale absolvate în Sibiu în anul șc. 1874/5. Căsătorit cu Ana Buzura, fiica pretorului Ioan Buzura, în anul 1880. Are doi fii, pe Augustin, doctor juris, cu cenzură de jude, și pe Ioan paroh în Corneni. După ce a atzis de postul de învățător și a fost hirotonit în anul 1880, a fost înlocuit de preot în Gostila, apoi din Aprilie 1885 până în luna 1890 de administrator parohial în Măgoaja, și în urmă capelar, apoi paroh în Corneni, iar acum e preot resignat. — A fost foarte bun învățător și harnic preot. Ca învățător a răspândit în comună mai multe soiuri de pomi nobili, învățând pe copiii de școală a oltui în grădina școlară de pomi, iar pe alții în grădina privată; apoi fiind și cântăreț bun, a învățat pe unii bărbai mai tineri în serile de iarnă cântările bisericești, dintre cari unii azi cântă în strană. Iar ca administrator pa-

rochial în anul 1886 a asigurat existența fondului bisericesc-școlar, conștient d-bitorii și capitelele împrumutate lor și luând dela ei obligațiuni în regulă; apoi a acoperit biserica din nou și în anul 1887 a cumpărat cu 20 fl., adunând prin colectă, o fașă de grădina dela Simeon Pop Sibiu, care să servească de drum la cimitier; și în urmă înalte de retragerea sa din administrația parohiei, a făcut preparativele pentru ridicarea unei noi edificii școlare, corespunzător legii, mijlocind în scopul acesta dela mai înainte și două ajutoare din fondurile arhidiecezane. — Ca administrator parohial a făcut însă greșala, că a îndupleșat pe o parohiană de alți cu numele Nastasa Pop, soția lui Lica Pop alui Andreiu, fondatorul de mai târziu, ca să doneze câteva jugăre de pământ pe sama bisericii din Corneni, unde s'a făcut apoi el preot în locul tatălui său, și nu pe sama bisericii din Măgoaja, unde servea atunci și care nici azi nu are nici un petec de loc. — După el a urmat

Ioan Buzura, nepotul preotului Petru Buzura și fiul preotului Gav. Buzura din Poiana-Blenchi, care a funcționat în anii 1879/80 și 1884/5—1888/9. În lipsă de calificățiune învățătorescă a fost aplicat numai în mod provisor. Are 6 cl. gimn. și cursurile teologice ord. absoluate în Sibiu în anii 1883/4. După hirotonire a fost paroh în Gostila, iar acum e paroh în Poiana-Blenchi. A fost slab învățător și tiran față de copii. Lui i-a urmat

Teodor Șovrea din Fănaț, care a funcționat în anii 1880/1—1883/4, aplicat fiind în mod definitiv. A absolvat 6 cl. gimn. și cursurile teol. în anii 1879/80. Acum e paroh în Fănaț și mai mulți ani a fost și administrator protopopesc în traul Cetății-de-piatră. Preot distin. cu brâu roșu. A fost bun învățător și bun cântăreț. După el a urmat iar Ioan Buzura, apoi

Victor Cupșa, fiul preotului George Cupșa, care a funcționat în mod provisor în an. șc. 1889/90 și 1890/1 din luna lui Aprilie până la finea anului școlar. Acum paroh. Născ. la 29 Nov. 1867, căsătorit cu Maria Ciboe din Odorheiu la 29 Aprilie 1890, hirotonit în acelaș an în 20 Mai. Clasele normale le-a absolvit în Lăpușul-unguresc, clasele gimnaziale în Dej, Cluj, Baia-mare și Năsăud, unde ea privatist a făcut și esamenul de maturitate în anul 1898, iar cele trei cursuri teologice ord. în Sibiu în anii 1885/6—1886/7 și 1888/9.

Din activitatea lui ca paroh amintim, că sub dânsul s'a edificat în anul 1891 frumoasa școală de piatră și în anul 1892 s'a înființat un fond de bucate, apoi s'a regulat deplin salariul învățătoresc și s'a provăzat școala cu toate mijloacele de învățământ necesare. Tot sub conducerea dânsului, ca comisar consistorial, în neputința parohului Vasile Boder, s'a ridicat și în parohia vecină Gostila, frumoasa școală, iarăși de piatră. E membru în seauul sinodal și comitetul protopopesc. După el a urmat

Gavril Hango, scriitorul acestei monografii, care a funcționat ca învățător definitiv dela începutul anului școlar 1890/1 până la 30 Martie. Datele biografice să se vadă în monografia seminarului teol. pd. gr. ort. rom. arhidiecezan din Sibiu de Dr. E. R. Roșca, Sibiu 1911, la cari se adaugă aci, că a scris și Monografia acestei comune și parohiei, nepublicată încă, din care s'a extras și această monografie școlară etc. și că în anii 1882/3 și 1885/6—1886/7 a făcut serviciu activ militar de 3 ani la reg. cea. și reg. de infant. nr. 63.

După dânsul a urmat iar Vic. Cupșa, apoi actualul învățător

George Prigona, din Muntele-rece, care funcționează ca învățător definitiv dela începutul anului școlar 1891/2 până în prezent. Are două clase gimnaziale și cursurile pedagogice ordinare absolvate în Sibiu în anul școlar 1883/4. Mai înainte a fost învățător în Mănăstural-ung. și în Cojoanca. Este căsătorit cu Iudita Pop din Lăpușul ung. și are doi fii și o fiică. Prin ostenelele dânsului s'a înființat în anul 1892 Biblioteca școlară și Fondul școlar, apoi în anul 1908 Fundațiunea Simeon și Irina Marchiș, și Fundațiunea Lica Pop alui Andreiu și în anul 1911 Fundațiunea Arsenie Cioecu și Irina Taro, apoi cu multe greutate s'a pus în ordine grădina școlară de pomi și în urmă în mai multe rânduri a ținut cursuri cu analfab.ții. Roadele binefăcătoare ale ostenelelor lui neobosite

Consiliul de miniștri a hotărât apoi convocarea corpurilor legiuitoare în sesiune extraordinară pe Mercurii (17 Octombrie v.), când prin mesaje regale au fost declarate de dizolvate. Noile alegeri se fac, pentru camera în 8, 10 și 12 Noiembrie v., pentru senat în 16 și 18 Noiembrie. Deschiderea sesiunii corpurilor legiuitoare se face în 26 Noiembrie v.

Noul guvern român a mai dat următoarea deslătuire: „Conservatorii s'au unit la muncă comună cu conservatorii democrați, cu dorința, ca la aceeași perfectă bună înțelegere se ajungă și în chestiile politice interne, la care au ajuns cu privire la cele aparținătoare politicii externe. Noul guvern speră cu atât mai vădit să corăspundă cerințelor situației, cu cât situația financiară română este foarte splendidă, iar armata vitează română stă în permanență gata pentru ori ce eventualitate; ceea ce formează garanția, că România, care se află în raporturile cele mai bune cu toate statele, va fi la locul său în mijlocul ori căror complicații posibile, la locul, pe care are dreptul să-l pretindă, în urma poziției câștigate prin ținuta ei prudentă, recunoscută de Europa întreagă.”

† Dr. Iosif Gall.

La încheierea foi primim din Budapesta dureroasa știre, că Dr. Iosif Gall, membru în casa magnaților, deputat sinodal și congresual etc., fiu devotat și credincios al neamului și al bisericii, a adormit în Domnul, în locuința sa din Budapesta, Miercuri noaptea spre Joi, în etate de 74 ani.

Nu ne-a surprins trista solie, pentru că îl știam de mult bolnav pe adormitul în Domnul, și totuși ea ne-a atins foarte dureros, în urma faptului, că în decedatul perde neamul și biserica noastră pe unul dintre cei mai luminați și mai de valoare fii ai ei.

Dr. Iosif Gall s'a născut în Cluj, la anul 1839, ca fiu al protopresbiterului Grigorie Gall. A făcut studiile cu strălucit succes în Cluj, apoi în Viena, unde a fost promovât doctor în drepturi la anul 1861. După praxa advocațională de un an, a intrat în serviciu la cancelaria alică transilvană de atunci, cu sediul în Viena, iar la 1867, după legarea tranșacției, a trecut de acolo la ministerul unguresc de justiție, apoi la tribunalul suprem transilvănean, la secția ardelenescă a septemviratului, în urmă la curtea de cassatie, unde era judecător ordinat.

La anul 1881 s'a retras din funcție, fiind decorat cu coroana de fier cl. III. A intrat pe cariera politică, ales fiind deputat la dietă în cercul electoral al Reșeiului (Banat). În dietă a rostit mai multe vorbiri

se simțese deja de mult. Cu toate acestea mai în anii trecuți, din interese private, s'a fost pornit persecuțiune formală în contra lui, pentru că s'a-l poată delata din post, făcând loc altuia, dar spre norocire n'a suferit, căci prin blândete, răbdare și nevinovăția lui a eșit învingător peste toți dușmanii lui, așa că la urmă chiar și aceștia au trebuit să-i recunoască vrednicia și nevinovăția. Este învățător foarte bun și simpatic nu numai copiilor de școală și tinerimei adulte, ci și oamenilor în vârstă mai pricepuți, cari într'adevăr doresc binele poporului.

De încheiere află cu cale a aminti ceva despre

XI. Conferențele și adunările generale ale reuniunilor învățătorescilor, ce s'au ținut în parohia aceasta până acum cu învățătorii din protopresbiteratele asociate din jurul acesteia.

Prima conferință învățătorescă s'a ținut în 23 și 24 August 1865 sub conducerea capelanului Iosif Bodea, fiul protopopului Ioan Bodea din Ciceu-Giurgești. Prezenți 8 învățători.

A doua în 6 și 7 Septembrie 1868, tot sub conducerea capelanului Iosif Bodea din Ciceu-Giurgești. Prezenți 9 învățători.

A treia la 5 și 6 Octombrie 1869 sub conducerea învățătorului local Gavril Șileam.

frumoase în chestiuni de drept. Cu începerea anului 1884 a întemeiat în Budapesta ziarul „Viitorul”, iar la 14 Martie 1884, cu alți conșoți de principiu, partidul moderat român, în scopul de a netezi calea pentru o apropiere între Români și Maghiari, dar fără succes.

La anul 1887 a fost numit pe viață membru al casei magnaților și a fost notar al acestui matur corp legiuitor, care l-a ales și în delegațiuni în mai multe rânduri.

La sinodul din Arad și la congresul din Sibiu a participat totdeauna, luând parte și la desbateri și lămurind de multe ori chestiile mai însemnate cu pricepere și înțelepciune. La congresul din urmă, ținut acum de curând, aflându-se bolnav în pat, nu a mai putut participa, sigur spre marea lui părere de rău.

Conform dispozițiilor luate, înmormântarea marelui nostru bărbat se va face mâine în Cluj, unde îi vor fi așezate rămășițele pământești, spre vecinică odihnă, în cripta familială.

Fie-i țărâna ușoară și memoria în veci binecuvântată!

Legea despre armata comună.

(Urmare).

Paragraful 16 al legii militare, pe care l-am dat numai în estras în numărul trecut, sună în întregime astfel:

„§ 16. Datorința de a se supune asentării, în scopul stabilirii capacității de a putea face armate, este datorința de a se prezenta în fața comisiei de recrutare, ori de supraarbitru, chemată spre aceasta în înțelesul legii prezente. Acela dintre îndatorii de a se supune asentării, al cărui defect nu se poate stabili cu exactitate la locul de asentare, se poate trimite la spitalul militar; iar acela, al cărui defect e de natură, că cel mult în patru luni poate fi delăturat fără operație, se trimite la spitalul civil.

Etatea îndatoririi de a se supune asentării se începe în anul în care cu 1 Ianuarie respectivul a implinit anul 21-lea al etății, și se termină în anul, în care, cu 31 Decembrie, a implinit anul 23-lea al etății. Cei născuți în același an, formează o clasă de etate, care corăspundător anului nașterii îndatoriiților de a se supune asentării, se numește: clasa I, II și III. La asentare se cheamă de regulă trei clase de etate.

Acela dintre îndatoriiții de a face armate, care a eșit dela miliție, anume: din armata comună, marină, ori honvezime, înainte de a-și fi făcut întregul serviciu, ajunge de nou se fie supus asentării, dacă aparține unei clase, care la cea mai apropiată asentare principală, după stabilirea incapacității sale, vine încă la asentare. Dacă însă declararea incapacității sale se face la 1 Martie, ori mai târziu, respectivul nu mai vine luat în considerare la asentarea anului a celui.

Acela dintre îndatoriiții de a face armata, care nu a satisfăcut datorinței de a

A patra în 16 și 17 August 1870, tot sub conducerea învățătorului local Gavril Șileam.

A cincea la 20 și 21 August 1872 sub conducerea parohului Gavril Lador din Chiuești. Prezenți 9 învățători.

Transformându-se conferențele învățătorescilor în reuniuni, aici și-a ținut adunarea generală reuniunea învățătorescă din districtul Dejului, la 24 Iunie 1895 (o singură ședință) sub conducerea parohului Ioan Buzura din Gostila, fiind prezenți din 27 învățători numai 10.

Alte adunări învățătorescilor nu s'au mai ținut aici, nici după ce s'a revenit la conferențele învățătorescilor de mai înainte.

Aceasta ar fi în conture generale monografia școlii din Măgoșja. Am scris tot ce am putut afla și am crezut, că este de interes pentru școală, și bine și rău, despre toți și despre toate, fără simpatie și fără antipatie, pe baza actelor din arhiva parohială (până 1903) și cea protopresbiterală (până 1885) și pe baza informațiilor private dela cei competenți, ce mi-am putut câștiga în decurs de mai mulți ani, numai pe apăsate, când mă nimeam câte odată pe acasă. Iar de am greșit ceva, cei competenți sunt datori a mă îndrepta, pentru că adevărul să iasă la iveală deplin, rezervându-mi însă dreptul de a reveni, dacă mi s'ar face o critică lipsită de obiectivitate.

se supune asentării, ori care e bănuț cu temei, că și-a împiedecat asentarea prin comiterea vreunui delict stabilit în legea aceasta: rămâne până la finea lunii Decembrie a anului în care-și împlinește anul 36-lea de etate tot obligat să se supune asentării.

Toți cei îndatoriiți să se supune asentării, cari aparțin vreunei din cele trei clase de etate, sunt datori să se anune în luna Noiembrie a anului premergător la primăria comună din localitatea la care aparțin, ori în care locuiesc, pentru a fi trecuți în liste, și anume, ori în persoană, ori în scris.

Chestiunea, că unde au să se anune aceia dintre îndatoriiții de a se supune asentării, a căror apartenență e necunoscută și cari pe teritoriul, asupra căruia se extinde legea aceasta, nu au locuință stabilă, se va regula prin ordinațiunile ministeriale.

Membrii antistielor comunale (autoritățile orășenești) și matriculanții sunt responsabili pentru autenticitatea cuprinsului documentelor cerute dela ei pentru compunerea listelor de asentare, și sunt datori, în cercul lor de activitate, să dea sprijin autorității administrative întru pregătirea și efectuarea asentării. Antistiele comunale (ori autoritățile orășenești) trebuie să garanteze și pentru identitatea personală a celor chemați la asentare.”

Urmează §-ul 17, dat în întregime în numărul trecut, apoi

§. 18 Cei ce vin educați în școli militare pentru a ajunge ofițeri, sau aspiranți, pe timpul cât sunt elevi, ori frecvenți de academii, sunt scutiți de îndatorirea de a se supune asentării, câtă vreme stau în aceste raporturi. Promovarea lor și împărțirea la armata comună, marină ori honvezime, se face prin autoritățile militare, după dispozițiile speciale aflate în vigoare.

§. 19. În mod voluntar poate intra la armată fiecare, dacă corăspunde condițiilor cuprinse în §-ul 14, respective 15. Numărul acelor voluntari, cari pot fi primiți la honvezime, înainte de a satisfăce datorinței lor de a se supune asentării legale, se stabilește deocamdată în 5%, după contingentul de recruți al honvezimii, dar ministrul de honvezi, dacă se simte necesitate, poate modifica acest număr în înțelegere cu ministrul de războiu.

E eschis dela acceptarea ca voluntar, cel ce stă sub puterea sentinței prin care e judecat la pierderea oficiului și a drepturilor politice, respective, în urma sentinței penale nu se află în posesiunea drepturilor cetățenești. La minori se cere învoirea părintelui ori a episcopului pentru a putea intra de bună voe la miliție.

Cel ce intră de bună voe la miliție, poate să-și aleasă singur trupa la care vrea să se servească, presupunând, că la trupa respectivă se primesc voluntari, și cel ce vrea să fie primit e apt pentru a face serviciul la trupa aceea. Dacă voluntarul are dreptul, pe temeiul §-ului 20, la un serviciu activ numai de doi ani, și-și reamă acest drept, poate să fie primit numai la trupe la cari serviciul activ e de doi ani. Marinarilor de profesie pot se între de bună voe numai la marină.

Aceia, cari amăsurat clasei lor de etate, au fost chemați la asentare, nu pot se între în mod voluntar la armată sub durată asentării principale. Iar acela, care în înțelesul legii acesteia era dator să se supune asentării, dar nu s'a prezentat, nu poate fi acceptat ca voluntar înainte de a se supune hotărârii comisiei de asentare, competentă în chestia absentării sale dela asentare.

Cei ce intră de bună voe, la armata comună, ori la honvezime, au să facă trei ani de serviciu activ și șapte ani în rezervă, cu excepția acelor, cari intră ca voluntari numai pentru doi ani de serviciu activ, cari apoi stau în rezervă zece ani. Pe cei ce intră la marină, îi obligă dispozițiile cuprinse în §-ul 8. Promovarea voluntarilor o fac autoritățile militare, după normele speciale.

Indatorirea de a servi a acelor, cari după satisfăcerea datorinței de a se supune asentării, ori după împlinirea datorinței de a face serviciul militar, intră de bună voe în serviciu, e de trei ani, iar la marină de patru ani, eventual de durată cât ține războiul. Indivizii, cari în înțelesul paragrafulor 14 și 15 nu posed un indigenat bine stabilit, respective apartenența lor nu e cunoscută, pot să fie primiți ca voluntari pe trei ani, — la armata comună ori honvezime, și pe patru ani la marină, în serviciu activ, eventual pe durată războiului, numai în mod excepțional, cu permisiunea Maiestății Sale și în cazul, că corăspund condițiilor și guvernul își dă consentimentul.

§ 20. Nu sunt obligați se face și al treilea an de serviciu activ, fie că au intrat la miliție de bună voe, ori pe urma asentării, fie că au absentat dela asentarea principală

cu scuză motivată și au fost înrolați la asentarea suplatorie, toți aceia, cari în ziua intrării lor la miliție, sau cel mult la prima Octombrie din anul în care au implinit anul 21-lea de etate, au terminat cu succes șase clase la vre-o școală medie, — gimnaziu, școală reală, școală civilă, — sau la o școală, care dă pregătirea necesară industriale, comerciale, de artă, tehnică, agricultură, silvicultură, de băieți și de mine. Favorul acesta trebuie cerut totdeauna cu ocesiunea intrării la miliție. Cine nu-l cere, și nu-și justifică întrelăsarea, perde favorul. Cunoșcând că școlile se țin de categoria celor înșirați, stabilește, împreună cu ministrul de culte și instrucțiune publică, pentru Croația și Slavonia în înțelegere cu biroul ministrului de honvezi, eventual în înțelegere și cu alți miniștri de resort, totdeauna însă în înțelegere cu ministrul de războiu.

(Va urma).

„Relațiile bisericii române cu Rusia”.

Domnul Dr. Silviu Dragomir, profesor seminarial în Sibiu, a trimis „Academiei Române” din București în manuscris lucrarea sa, despre „Relațiile bisericii române cu Rusia”, spre a fi publicată în „Analele Academiei Române”. Secțiunea istorică a „Academiei Române” s'a pronunțat foarte favorabil asupra lucrării domnului Dragomir, în ședința din 19 Maiu v. c. ținută sub președinția dlui D. Onciul, hotărând, după cum cetim în Analele Academiei Române, Seria II, Tomul XXXIV, următoarele:

Secțiunea admite concluziunile următorului raport al d-lui Bogdan, asupra manuscrisului d-lui Dr. Silviu Dragomir, despre: „Relațiile bisericii române cu Rusia”:

„Manuscrisul d-lui Dr. Silviu Dragomir, trimis spre a fi publicat în Analele Academiei Române, conține foarte prețioase contribuții privitoare la relațiile bisericii românești cu Rusia în veacul al XVII-lea. După o scurtă introducere asupra începuturilor acestor relații și asupra izvoarelor, edite și inedite, din cari ele se pot studia, dl Dragomir își grupează cercetările sale în următoarele nouă capitole:

I. Cei dintâi clerici din țările românești peregrini în Rusia;

II. Clericii ardeleni peregrini în Rusia;

III. Iconografi ruși pentru bisericile moldovene;

IV. Legături politice în numele ortodoxiei între Gheorghe Ștefan și țarul Rusiei;

V. Călătoria Mitropolitului Sava Brancovici la Moscova;

VI. Legăturile mitropolitului Dosofteiu cu Rusia;

VII. Legăturile lui Șerban Cantacuzino cu Rusia;

VIII. Cei din urmă clerici români în Moscova;

IX. Scrișoarea mitropolitului Teodosie către patriarhul Adrian (din Moscova).

„Faptele pe cari le povestește d-l Dragomir, sunt cunoscute de foarte puțini cercetători. Unele au fost publicate în marea colecție rusească *Polnoe Sobranie Zakonov*, altele în scrierile lui Kaptelev și în deosebi în cea despre relațiile Rusiei cu Orientul ortodox în sec. XVI și XVII — o carte destul de veche, dar aproape necunoscută la noi, — altele în afărșii în felurite publicații rusești și sârbești. Multe sunt însă cu totul necunoscute, deoarece sunt scoase din aote încă nepublicate ale Arhivelor Ministerului de Externe din Moscova, pe cari am început să le studiez și eu acum patru ani, și din cari o mare parte le-am copiat și le-am fotografiat acum un an. Astfel, aproape toate Anexele d-lui Dragomir le posed și în copile mele; îmi lipsese numai cele scoase din „Atele grecești” ale Arhivelor, pe cari aveam de gând să le copiez cu ocazia unei alte călătorii la Moscova. Planul meu este de a aduna treptat toate materialele privitoare la istoria noastră din acele Archive și a le edita apoi la un loc, într-o publicațiune mai mare.

„Aceasta însă nu mă împiedică să recomand Secțiunii Istorice tipărirea studiului și a materialelor adunate de d-l Dragomir; din potrivă, chiar dacă voi fi silit să repetăresc unele materiale cuprinse în ms. dlui Dragomir, acesta merită totuș să fie tipărit și el, deoarece lucrarea mea, dacă voi putea s-o termin așa cum am plănuț-o, va cere încă mulți ani de muncă și multe luni de petrecere în Moscova.

„D-l Dr. Silviu Dragomir cunoaște foarte bine două limbi slave: pe cea rusească și pe cea sârbească. Copiile făcute de d-sa după originalele din Moscova sau după vechile copii ale „Colegiului Ambasadorilor”, așa zisul „Posolskij Prikaz”, sunt bune; comparându-le cu ale mele, am găsit puține deosebiri și puține gre-

șeli, acestea mai ales acolo unde originalele sunt rău păstrate și greu de citit, pentru cine nu cunoaște în toate amănunțele (fonetice, morfologice și ortografice) limba veche rusească. Așa este d. p. scrisoarea din 1700 a mitropolitului Teodosie către patriarhul din Moscova Adrian, care, cum se vede din fotografia anexată la ms. d-lui Dragomir, este în multe locuri defectuoasă. Am controlat și o parte din traducerea d-lui Dragomir și pot zice că, dacă nu sunt frumoase, sunt însă foarte bune.

„Constat eu o deosebită plăcere din această întâia încercare mai mare a d-lui Dragomir, că acest tânăr profesor al seminarului Andreian de la Sibiu este bine pregătit pentru cercetări de istoria bisericii române, că știe să lucreze și are multă răvnă pentru cercetările arhivale, fără de cari istoriografia noastră bisericească nu poate să facă nici un pas înainte.

„Așa fiind, recomand a căldură Secțiunii istorice să decidă a se tipări în *Analele Academiei Române* manuscrisul d-lui Silviu Dragomir, atât studiul introductiv, care cuprinde 92 pp., cât și Anexele, care cuprind 177 pp. de texte rusești cu traduceri românești. Textele rusești, fiind din sec. XVII, trebuie să fie tipărite cu alfabetul rusesc modern, chirilica noastră veche nemai fiind întrebuințată astăzi pentru astfel de texte.

„Dintre cele trei fotografii, pe cari d-l Dragomir vrea să le reproducă ca modele de scris din sec. XVII, s'ar putea lăsa sfârșit scrisoarea dela 15 Aug. 1679 a mitropolitului Dosofteiu, pe care am produs-o eu în *Analele* din anul acesta; trebuie să mărturisesc însă că reproducția mea este făcută după o fotografie cu aparat prismatic, pe când a d-lui Dragomir s'ar face după un eșeu obișnuit, care dă o copie mai precisă.

Conferențele învățătoarești.

Convocare.

În conformitate cu ordinul consistorial Nr. 10,093 Școl. 1912, convoc. pe învățătorii școalelor primare gr. oco. române din protopresbiteratele Reghinului și Mureș-Oșorheiului la conferința învățătoarească anuală, care se va ține în localul școlii noastre din Jabeňa (Görgény só kua) în zilele de 26 și 27 Octomvrie (8 și 9 Noemvrie) 1912 cu următorul program:

1. Invocarea Duhului sfânt.
2. Discurs de deschidere.
3. Învățământul intuitiv, de Zaharie Frandez și Dumitru Sava.
4. Metodica scris-cetitului, de Demețriu Cofariu și Nicolae Limbășan.
5. Cetirea română în cl. I—VI, de Georgiu Crăciun și Victor Laurențiu.
6. Carte de cetire, de Nicolae Nașou și Teodor Libeg.
7. Gramatica română, de Dumitru Solomon și Teodor Pescăruș.
8. Esercițiile de stil și compunere, de Alimpu Tiif și Teodor Busin.
9. Poezia în școala populară, de Nicolae Nătescu și Nicolae Moldovan.
10. Literatura în școala populară, de Ioan Borșan și Iulian Flămând.
11. Legende și tradițiile populare, de Nicolae Nistor și Ioan Moldovan.
12. Mișcarea pedagogică literară mai nouă, de Gregoriu Oențea.
13. Starea învățământului în protopopiatul Reghinului, de Nicolae Nașou, și cea din protopopiatul M.-Oșorheiului de Iulian Flămând.
14. Patronajele școlare, de Ilie Șalar și Augustin Pop.
15. Darea de seamă despre bibliotecile pedagogice tractuale, de bibliotecarii și casarii respectivi.
16. Trei lecții practice: cu cl. II o piesă de cetire, de Victor Laurențiu; cu cl. IV. o lecție de gramatică, de Dumitru Solomon și cu cl. VI. o poezie, de Nicolae Nătescu.

Învățătorii însărcinați cu lucrările teoretice și practice mai sus amintite prin circulara mea din 27 August a. e. Nr. 496, vor înainta temele D-lui D. Cofariu învățător în M.-Cueș (Maros-kövesd u. p. Déla) în timpul cel mai scurt.

La aceste conferințe sunt invitați a participa și Dnii parohi ca directori școlari, precum și toți cei ce se interesează de soarta școalelor și a învățământului.

Reghinul sâsesc, 12/25 Octomvrie 1912.

Vasile Duma
protopop-comisar consist.

Din protopresbiterate.

Convocare.

Prin aceasta convoc conferința preoțască din protopresbiteratul Reghinului pe Luni în 5/18 Noemvrie 1912 în Reghinul sâsesc. Conferința va avea următorul

Program:

1. La 8 ore a. m. serviciu divin; vor servi preoții Ioan Silaghi și Dionisiu Radu împreună cu subsemnatul.
2. Predica o va rosti parohul Ioan Silaghi.
3. Deschiderea conferinței la 10 ore a. m. în sala cea mare dela locuința protopresbiterală.
4. Constatarea celor prezenți și constituirea.
5. Reflexiuni asupra modului cum s'a ținut serviciul divin și predica.
6. Prezentarea și citirea rezoluțiunii consistoriale, referitoare la conferința din urmă și a altor ordinațiuni referitoare la activitatea conferinței.
7. Cum s'ar putea face cu bun efect educația religioasă-morală a credincioșilor noștri și mai ales a elevilor de școală din acele comune bisericești, în cari nu avem școală confesională, tema dată de Preaven. Consistoriu Arhidiecezan și lucrată de parohii Nicolae Gliga, Gregoriu Nisoară și ceilalți preoți din tract, cari până în 28 Octomvrie vor înainta temele scrise a subsemnatului, conform ordinului Nr. 461-1912.
8. Raport despre activitatea dezvoltată de fiecare paroh dela conferința ultimă, care are să fie înaintat aci până în 28 Octomvrie v. a. o.
9. Raport despre activitatea cercurilor pastorale sau grupurilor religioase, formate conform noului Regulament.
10. Alegerea comisiunii pentru statuirea programului conferinței viitoare și designarea localui ținerii aceleia.
11. Propuneri de sine stătătoare, înaintate oficiului protopresbiterat în conformitate cu dispozițiile Regulamentului.
12. Închiderea conferinței.

Reghinul-sâsesc, 15/28 Octomvrie 1912.

Vasile Duma
protopresbiter.

NOUTĂȚI.

Monarhul la Budapesta. Conform dispozițiilor luate, Maiestatea Sa, Împăratul și Regele Francisc Iosif I sosește Luni la Budapesta, unde va rămâne vre-o patru săptămâni, sub întreaga durată a sesiunii delegaționale.

Adunarea pentru fond de teatru. Adunarea generală a Societății pentru fond de teatru român își ține adunarea generală în Brașov, în zilele de 17 și 18 Noemvrie n. în sala cea mare a gimnaziului român.

Numire. Arhiducele Carol Francisc Iosif, care până acum era căpitan în regimentul de dragoni nr. 7, a fost numit din partea Maiestății Sale major în regimentul de infanterie nr. 37. Viitorul moștenitor de tron își va face serviciul la toate armele, și peste câțiva ani are să fie permutat la artilerie. Regimentul de infanterie nr. 37, se întregeste, cum se știe, din Oradea-Mare, ear acum se află în garnizoana din Viena.

Sfințirea internatului din Brașov. Duminecă în 28 Octomvrie n. s'a făcut sfințirea internatului școalelor medii din Brașov, prin protopresbiterul Dr. Vasile Saftu, Discursul ocazional l-a rostit dl profesor Ioan Petroviciu.

Hymen. Dsoara Margareta Coca și domnul Dr. Augustin Bărdosy fidanțați. Soseamontana-Sibiu. Anunțările le-au resemnat cu 20 cor. în favorul fondului zărilor români.

Serată literară-muzicală va aranja, societatea Petru Maior din Budapesta, cu concursul d-lui Delia Plopu, Duminecă în 3 Noemvrie n. 1912 la orele 8 seara, în sala dela „Sakó” (IV., Irányi-utca 17.), întru pomenirea lui Grigorie Alexandrescu, drept prinos marelui poet, cu prilejul împlinirii a 100 de ani dela nașterea lui.

Spitalul Sofia. În Sebeșul-sâsesc Duminecă, în 3 Noemvrie n. își începe activitatea binefăcătoare *Spitalul Sofia*, pus sub conducerea medicului cu bun renume Dr. Otto Grasser. Spitalul are parc frumos și stabiliment de băi.

Aviatori în războiu. În Belgradul sârbesc au sosit opt aviatori militari din Franța: patru pentru armata Sârbiei, ceilalți pentru armata Bulgariei.

Hotărâre negândită. Doamna Vlahu, o damă din aristocrația Greciei, a cecit într'un ziar stirea, că bărbatul său a cecit mort în lupta dela Elassona, în războiul balcanic. Fără să aștepte confirmarea stirii, doamna Vlahu s'a împușcat. În aceeași zi s'a constatat, că bărbatul său trăgește și că a fost ușor rănit.

Abdul Hamid va rămâne, la dorința sultanului Mohamed, în Constantinopol și nu va fi transportat în Azia mică. Fostul sultan are să participe la consiliile de războiu.

Războiul din Tripolitania. Zărele italiene arată că a cheltuit Italia în războiul african, care a durat aproape un an. Pe zi s'a cheltuit peste un milion de lire, sau cu totul 403 milioane lire. Au perit în război aproape zece mii de soldați. Din aceea a fost secerată de tifos și holeră cam șapte mii, alba trei mii au căzut pe câmpul de război.

Proces terminat. Din Bruzela se serie: procesul de moștenire, după moartea regelui Leopold s'a terminat așa, că statul belgian va achita pe toți creditorii prinselei Luiza de Coburg, căreia are să i se acordeze un apansaj anual. Contesa Stefania Lonyai, născută prințesa de Belgia, va primi 5 milioane de franci în numerar.

Serbare în Roma. În biserica *San-Giovanni di Laterano* s'a ținut o întrunire în amintirea zilei de 28 Octomvrie 312, când împăratul roman *Constantin* a învins pe *Maxentiu*. Învingerea aceasta a fost începutul libertății pentru religionea creștină. La întrunirea care formează introducerea serbărilor în memoria lui Constantin cel mare, au participat distinsse persoane bisericești, civile și militare. Arheologul *Marrucchi* a rostit un însemnat discurs comemorativ.

Aviz. Adu la cunoștință, că mi-am deschis cancelaria advocațională în Tarda, plața Kossuth Lejos Nr. 1 la Jelineck, lângă podul cel mic. Turda la 28 Oct. 1912. Dr. Augustin Rația, avocat.

Congres internațional. Biroul central al socialiștilor internaționali, cum se vestește din Bruzela, a hotărât să organizeze la Crăciunul din anul acesta un congres socialist internațional în Elveția.

Reintegrare. Ferdinand Burg, care mai înainte era Arhiducele Ferdinand Carol, va fi reintegrat în drepturile avute ca arhiduce; iar soția sa, fiica profesorului Czuber, va fi ridicată la rangul de contesă.

Nenorocire. Doisprezece țărani români se întorceau spre casă dela târgul din Jibău și aveau să treacă în luntre peste Someș. Luntrașul Ion Ilieș a primit pe toți doisprezece în luntrea, care era însă prea mică pentru atâtea persoane. La înjlocul râului valurile au răsturnat alături, și abia un singur țaran a scăpat, ceilalți 11 s'au înecat în Someș.

Omor. Grădinarul comunal din Săliște, Felix Scholz, a fost găsit Duminecă înainte de amiază omorât și jăfuit în locuința sa. Căsuța grădinarului se află afară de comună, și de aceea nimeni nu știe să dea indicii hotărâte, pentru a mijloci descoperirea făptuitorului. Cercetările urmează.

Cele mai mari biblioteci din lume. În zilele acestea, cum se anunță din Londra, Dr. Fortescue are să-și părăsească postul dela Muzeul britic, unde a muncit ca bibliotecar 42 de ani. Când în 1870 Dr. Fortescue își începea activitatea, biblioteca număra două milioane de volume. Astăzi biblioteca muzeului britic cuprinde patru milioane de volume, — și astfel este cea mai mare bibliotecă din lume. Ziulic este cercetată de 700 de persoane. — Biblioteca națională din Paris are trei și jumătate milioane de volume; cea imperială din Petersburg aproape 2 milioane, cea din Berlin un milion și jumătate, cea din München și Viena câte 1 milion de volume.

La fondul jubilar Nicolae Cristea pentru monumentele bărbatilor binemeritați ai Reuniunii meseriașilor sibiieni, au mai dăruit: Vasile Gan, protopresbiter (Ofenbais), 50 bani, George Moldovan, stud. med. (Budapesta), 1 cor., Nicolae Mohan, culegător tipograf emeritat, 50 bani, Achim Oancea, învățăcel faur, 30 bani, Mina Molnar, în amintirea soțului său Ludovic, fost muzicant, 1 cor., N. Simu, protopop (Eli-sabetopol), 30 bani, Popovici Mondos, învățător (Sebeșul super.), 50 bani, Ioan Troancă, paroh (Țapu), 20 bani și Victor Tordășianu president, 10 bani.

Naționalismul evreilor. Dumineca trecută s'au adunat vre-o opt sute de ascultători, bărbați și femei, în sala vechiului parlament din Budapesta, pentru a discuta problema evreească. A cuvântat unul din luptătorii propagandei zioniste, Dr. Samarah Levin, fiind invitat de Sindicalul zionist din Ungaria să țină o conferință. Momentul interesant al cuvântării lui Levin este constatarea, că evreimea nu formează numai o confesiune, ci este chiar mai mult decât ceea ce națiune rasă. Evreii sunt, zice Levin, o națiune, care își are trecutul, și își are viitorul; poporul evreu are toate însușirile, care îl deosebesc de alte națiuni, — își are literatura și cultura sa specială. După Levin, nu limba alcătuiește o națiune, ci o psihic deosebită. — Conferința a fost primită cu cel mai mare entuziasm din parte evreimii. Zărele soviniște din capitală, firește, văd și în mișcarea aceasta lipsă de — patriotism.

Concert în Mercurea. Reuniunea română de cântări din Mercurea va da un concert Duminecă, în 3 Noemvrie st. n. a. c. în sala hotelului comunal din Mercurea cu concursul coralui învățătorilor din tractul Săliște. Începutul la 7¹/₂ ore seara.

Starea moștenitorului de tron rusec. Știri din Londra afirmă, că moștenitorul de tron Alexe a fost rănit cu un revolver Browning. Marele duce are să-și mulțumească viața numai împrejurării, că a observat de timpuriu arma atentatorului îndreptată asupra sa și a încercat să fugă. G-onțul totuși l-a nimerit și i-a cauzat o rană adâncă. Medicii sunt de părere, că băețul va scăpa cu viața. Criminalul este un individ din personalul de serviciu al iahului *Standard*; îndată după ce a tras focul de revolver, a sărit de pe iaht în mare și a scăpat. Comandantul iahtului, admiralul Ciaghin, a absentat de pe vas în timpul atacului; și, deoarece a primit în serviciul vasului imperial un revoluționar, a simțit mustrări de conștiință și s'a sinucis. Deodată cu el s'a împușcat și îngrijitoarea micului duce, Elena Sae'ov, care în urma legăturilor sale cu comitetul revoluționar îndemnase pe Ciaghin să angajeze un revoluționar în serviciul iahtului.

Teatru.

Astăzi, Vineri, d. a. la orele 3 se dă „*Müller und sein Kind*” tragedie, sara „*Die versunkene Glocke*”, dramă, Sâmbătă „*Der Frauenfresser*”, operetă, Duminecă d. a. „*Fledermaus*” operetă, sara „*Eva*”, operetă, Luni „*Wenn das Herz spricht*”.

Pentru tinerii meseriași.

Vestim pe tinerii noștri meseriași, că magistratul orașului Sibiu va da din „*Fundatiunea Francisc Iosif*”, întemeiată întru amintirea suirii pe tron a Maiestății Sale, suma de cor. 400 pe un an, aceluia tinar meseriaș, fără deosebire de religione sau naționalitate, care gătând (absolvând) cu rezultat eminent (distins) școala industrială pentru învățăceli, sau altă școală de specialitate din Sibiu, dorește să meargă, în scopul înmulțirii cunoștințelor, în strălăitate.

Unul și același stipendist poate fi luat în socotină până și de trei ori la împărțirea stipendiului, dacă va dovedi, că cercetează o școală de specialitate a meseriei sale, ori dacă dovedește, în mod vrednic de crezământ, cu atestat în regulă, că folosește timpul în mod conștient întru calificarea sa.

Rugările, scrise cu mâna proprie și provizate cu documentele de lipsă, să se înainteze cel mai târziu până la 10 Noemvrie la magistratul orașenească.

Sibiu, 27 Octomvrie 1912.

Comitetul „Reuniunii sodalilor rom. din Sibiu”.

Vic. Tordășianu
prezident.

Stefan Duca
notar.

Nr. 11839/1912 prot.

(372) 2-3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh în comuna de clasa a III-a Valea Iepii, tractul Geoagiului, se publică din oficiu al II-lea concurs cu termen de 30 zile pe lângă emolumentele din coala B. despre ajutorul dela stat.

Suplicanții vor așterne rugărilor lor concursuale instruite conform legilor în vigoare la oficiul protopresbiterial al Geoagiului și se vor prezenta în vre-o Duminică ori sâmbătoare cu încuviințarea protopresbiterului, în parohie la biserică spre a-și arăta aptitudinile în cele bisericesti.

Sibiiu, din ședința consistoriului arhidiecezan ca senat bisericesc ținută la 9 Octomvrie 1912.

Consistoriul arhidiecezan.

Nr. 446/1912.

373 2-3

Concurs.

Pentru întregirea postului de învățător la școala confesională ort. rom. din **Curciu**, tractul Mediașului, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

Salar anual de 1000 cor., și anume:

600 cor. dela comuna bisericescă din repartite și 400 cor. se vor cere dela stat pe baza documentelor celui ales.

Cvartir și grădină în natură.

Cereri de concurs instruite conform normelor în vigoare să se trimită subsemnatului oficiu în termenul deschis, îndatorat fiind cel ales a conduce la biserică copii în Dumineci și sărbători și a cânta cu ei sf. liturgie, iar la trebuință a cânta și la utrenie cu tinerimea adultă, a forma cor fără altă remunerație și a se prezenta în vre-o Duminică ori sâmbătoare în biserică spre a cânta și a face cunoștință cu poporul.

Mediaș, în 7 Octomvrie 1912.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al Mediașului în înțelegere cu comitetul parohial.

Romul Mircea
protopop.

Nr. 484/1912 prot.

(374) 2-3

Concurs.

Pentru întregirea unui post învățătoresc devenit vacant la școala noastră elementară română greco-orientală din **Boița** se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în ziarul „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post învățătoresc sunt:

1. Salar fundamental 1000 cor. solvibil în rate lunare anticipative din cassa comunei noastre bisericesti.

2. Cvartir natural în edificiul școlar.

3. Relut de grădină 20 coroane.

4. Cvinvenalele legale se vor computa dela ziua intrării în funcțiune în postul ce este a se întregi prin acest concurs învățătoresc.

Învățătorul ales și întărit în acest post învățătoresc pe lângă catorințele sale pe terenul vieții noastre bisericesti, școlare și sociale, stabilite între marginile autonomiei noastre bisericesti este obligat a propune în mod gratuit studiile economice în școala noastră de repartitiune economică.

Concurenții la acest post învățătoresc vor avea să se prezinte înainte de alegere în biserică noastră în vre-o Duminică sau sâmbătoare spre a-și documenta aptitudinea în cântările bisericesti.

Cereri de concurs instruite în înțelesul dispozițiilor noastre legale din vigoare sunt a se înainta în termenul legal oficiului protopresbiterial gr. or. al tractului Sibiiu.

Boița, din ședința comitetului parohial român gr.-or. ținută la 7 Octomvrie 1912.

Niculae S Halmagiu

președintele com. parohial.

Ioan Druhora

presbiter rom. gr.-or.

Văzut:

Dr. Ioan Stroia

protopop.

Dentist
Virgil Muntean

Sibiiu, Strada Măcelarilor,

în fața cu Tipografia și Librăria arhidiecezană, intrarea prin strada **Quer Nr. 22.**

(126) 32-

Redactor responsabil Teodor V. Păcățian,

Nr. 957/1912 pro.

(371) 3-3

Concurs.

Pentru întregirea postului al II-lea de învățător dela școala confesională gr.-ort. română din **Cincul mare**, protopresbiteratul Agnitei, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima apariție în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt următoarele:

Salar fundamental 1000 cor., precum și cvinvenalele prescrise de lege, cari se vor ridica din casa bisericii, cvartir în natură și grădină.

Concurenții vor avea să dovedească, că au cvalificațiunea prescrisă de lege și că sunt cântăreți buni.

Preferiți vor fi aceia cari sunt capabili de a instrui și conduce un cor care să cânte în Dumineci și sărbători la serviciul divin.

La caz că între concurenți ocure și de aceia, cari au servit și în alte comune ca învățători aceștia trebuie să alăture la cererile concursuale și atestate despre anii de serviciu.

Se notează că studiile secundare (cântările bisericesti, economia, gimnastica, desenul și excursiunile școlare) se vor distribui între ambii învățători după cum se va afla de bine înțelegere cu directorul școlar.

Cereri concursuale înzestrate cu documentele trebuincioase să se înainteze în termenul deschis oficiului protopopesc, iar concurenții pe lângă prealabila încuviințare a acestuia să se prezenteze în vre-o Duminică sau sâmbătoare în biserică spre a-și arăta desțeritatea în cântări și a face cunoștință cu poporul.

Concursele intrate după termen și a-celea din cari lipsesc documentele cerute, nu se vor lua în considerare.

Agnita, în 11 Octomvrie 1912.

Oficiul protopopesc gr.-or. român al Agnitei, în înțelegere cu comitetul parohial concernent.

Ioachim Muntean
protopop.

Țigulele!! Nici acum încă nu ți-ai însemnat o, că eu numai tuburi de **Jacobi-Antinicotin** fumez!

(106 a) 10-13

A apărut și se află de vânzare la **Librăria arhidiecezană în Sibiiu**

Din carnetul unui dascăl.

Studii și articole

de

Ion Mateiu.

Prețul cor. 150 + porto 20 fil.

A apărut și se află de vânzare la **Librăria arhidiecezană**

I. Enescu:

Cooperativele satești

Felul și însemnătatea lor.

Prețul cor. 150, porto 5 fil.

A apărut și se află de vânzare la **Librăria arhidiecezană, Sibiiu:**

Regulament

pentru

Procedura judecătorească
în cauzele disciplinare

în **Mitropolia gr.-or. rom. din Ungaria și Transilvania.**

Prețul 20 bani, porto 5 bani.

Subsemnatul am onoare a atrage binevoitoarea atențiune publicului românesc asupra depositului meu de

piane și pianine

asortat cu instrumente din cele mai bune fabrici (**Bösendorfer, Ehrbar, Petrof, Stingl** etc.) cu prețuri de 600 - 2000 cor. **Armoniuri de școală** dela 200 cor. în sus.

Cu distinsă stimă: **T. Popovici,**
profesor de muzică.

(411) 24-

Sibiiu, strada Cîsnădiei Nrul 7.

(Vis-à-vis de hotelul *Impăratul roman.*)

A XXXI-a ces. reg. priv.

LOTERIE DE CLASĂ

110,000 lozuri.

55,000 câștiguri.

Tot al doilea loz câștigă.

Câștigul cel mai mare:

1.000,000	200,000	80,000
600,000	100,000	70,000
400,000	90,000	60,000

și așa mai departe.

La clasa I-ă

tragerea în 21 și 23 Noemvrie 1912

recomandă și expediază lozuri originale cu prețurile oficioase de

los original:	$\frac{1}{8}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{1}$
pentru cor.	150	3-	6-	12-

Colectura principală

JULIUS FRIEDE & Co.

SIBIIU Str. Cîsnădiei 1

Comandele se efectuează în modul cel mai simplu prin **mandat postal** scriindu-se acea părțică de loz ce se dorește pe couponul mandatului. — La dorință lozurile se expediază și prin **rambursă.**

(370) 1-4

Cereți **gratuit și franco** planuri de joc oficioase, precum și mandate postale libere. — **Informațiuni gratuite.**

30,000 de părechi
păpuși și ghetes
se vând cu preț redus.

**Toate în lume
se scumpesc!**

pâinea, carnea, chiria casei, — numai
păpușii și ghetetele exec. în atelierul lui

VASILIE BAN

la „Cisma mare roșie”

după cum se numește prăvălia lui, se
ieftinesc.

Pentruce? Pentrucă această renu
mită prăvălie de în
călțăminte s'a mărit în casa pro
prie și la fiecare păreche se trage jos
chiria. Deaceia el poate lîfera ghetes
bune și trainice pe lângă prețuri ieftine.

VASILIE BAN

SIBIIU, Strada Ounei (Burgergasse) Nr. 7.
Casa proprie.

Dumineca deschis până la 10 ore ante merid.

Comandele din afară se vor executa
— punctuos ca și până acum. —

E deajuns a se arăta numărul sau a
se desemna pe o hârtie talpa piciorului.
La caz că nu convin să schimbă cu alții,
— eventual să returnează banii. —

(221) 45-

Editura și tiparul tipografiei arhidiecezane.